

Roczny plan dydaktyczny z historii w zakresie podstawowym dla klasy II szkoły ponadpodstawowej, uwzględniający kształcone umiejętności i treści podstawy programowej

*Plan dydaktyczny został skonstruowany na podstawie **Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 marca 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.**

Autor: *Jarosław Bonecki (na 66 lekcji w klasie II)*

Temat (rozumiany jako lekcja)	Liczba godzin	Treści postawy programowej	Cele ogólne	Cele szczegółowe Uczeń:	Kształcone umiejętności Uczeń:	Propozycje metod nauczania	Propozycje środków dydaktycznych	Uwagi
I. U początków nowożytnej Europy								
1. Humanizm i europejska kultura renesansowa	1	XV.1	Usystematyzowanie wiedzy na temat humanizmu i europejskiej kultury renesansowej.	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>renesans, humanizm, mecenas, myśl humanistyczna, druk, teoria heliocentryczna, republika miejska, antropocentryzm</i>; – wyjaśnia główne prądy ideowe epoki; – rozpoznaje dokonania twórców renesansowych w dziedzinie kultury; – omawia idee humanizmu renesansowego; – przedstawia genezę humanizmu i renesansu; – przedstawia najważ- 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie czynniki umożliwiły rozwój kultury humanistycznej i renesansowej na przełomie średniowiecza i epoki nowożytnej; – charakteryzuje myśl humanistyczną; – wyjaśnia, jak należy rozumieć pojęcie <i>człowiek renesansu</i>; – uzasadnia znaczenie religii w epoce renesansu; – analizuje zmiany, które nastąpiły w tej sferze w porównaniu 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł ikonograficznych, tekstu źródłowego – elementy wykładu – burza mózgów – mapa mentalna 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik: M. Ustrzycki, J. Ustrzycki, <i>Historia. Nowożytność do końca XVII wieku. Podręcznik dla szkół ponadpodstawowych, cz. 1. do klasy 2, zakres podstawowy</i>, Operon, Gdynia 2019, s. 8–16 – tekst źródłowy: fragmenty traktatu Giovanniego Pico della Mirandoli <i>O godności czło-</i> 	

				niejsze postaci kultury humanistycznej i renesansowej oraz charakteryzuje ich dokonania.	ze średniowieczem; – ocenia najważniejsze postaci kultury humanistycznej i renesansowej.		wieka (podręcznik, s. 12)	
2. Sztuka renesansu	2	XV.2, XV.3	Zapoznanie ze sztuką renesansu i uświadomienie znaczenia dziedzictwa starożytności dla twórców renesansu.	– wyjaśnia pojęcia: <i>sztuka renesansu, fasada, Pieta, krajobraz, pejzaż, manieryzm, perspektywa linearna, plan centralny, trójwymiarowa przestrzeń, Kaplica Sykstyńska, szkoła wenecka, malarstwo iluzjonistyczne</i> ; – rozpoznaje styl renesansowy oraz manierystyczny w sztukach plastycznych; – omawia cele stawiane przez artystów renesansu; – przedstawia najwybitniejszych twórców włoskiej i europejskiej sztuki renesansowej.	– charakteryzuje założenia sztuki renesansowej; – analizuje, jakie znaczenie dla twórców renesansu miało dziedzictwo starożytności w sztuce i w jakim stopniu realizowali oni antyczne wzorce; – analizuje styl renesansowy oraz wskazuje najważniejsze cechy, które odróżniały go od sztuki gotyckiej; – wyjaśnia i uzasadnia słowa Leonarda da Vinci: <i>Dobry malarz musi namalować dwie rzeczy: człowieka oraz istotę jego duszy</i> w kontekście sztuki renesansu.	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, infografiki i źródeł ikonograficznych – elementy wykładu – burza mózgów – prezentacja na temat życia i dokonań artystycznych wybranych twórców renesansowych	– podręcznik, s. 17–26 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 17–23 – infografika: podręcznik, s. 24–25	
3. Wielkie odkrycia geograficzne	2	XIV.1, XIV.2	Uporządkowanie wiedzy na temat odkryć geograficznych i podziału Nowego Świata.	– wyjaśnia pojęcia: <i>odkrycia geograficzne, busola, karawela, goździki, cynamon, Indie, Ameryka, Australia, Wyspy Korzenne, Pacyfiki</i> ;	– charakteryzuje przyczyny i uwarunkowania wypraw odkrywczych; – wyjaśnia, z jakiego powodu pierwszeństwo w wyprawach	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, map, źródeł kartograficznych	– podręcznik, s. 27–34 – mapa sporządzona przez weneckiego geografa Giovanniego Lear-do w 1448 r., pod-	

				<ul style="list-style-type: none"> – określa udział poszczególnych państw europejskich w podziale Nowego Świata w XVI–XVIII w.; – przedstawia przebieg wypraw odkrywczych; – wymienia największych europejskich odkrywców i ich osiągnięcia. 	<ul style="list-style-type: none"> odkrywczych należało do Portugalii i Hiszpanii; – analizuje, dlaczego na przełomie średnowieczna i epoki nowożytnej Europejczycy podjęli wyprawy odkrywcze; – wyjaśnia i ocenia, dlaczego Krzysztof Kolumb był przekonany, że dotarł do wybrzeży Indii, i nie chciał się pogodzić z faktem, że jest to nowy ląd; – uzasadnia, w jaki sposób wielkie odkrycia geograficzne zmieniły wyobrażenie mieszkańców Europy o świecie; – analizuje nadzieje, jakie wiązano z odkryciem drogi morskiej do Indii. 	<ul style="list-style-type: none"> i ikonograficznych oraz tekstu źródłowego – elementy wykładu – burza mózgów – analiza SWOT – technika dramowa: wywiad 	<ul style="list-style-type: none"> ręcznik, s. 27 – mapa: <i>Wielkie odkrycia geograficzne z przełomu XV i XVI w.</i>, podręcznik s. 31 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 27–33 – tekst źródłowy: <i>Relacja uczestnika podróży floty Magellana dookoła świata – Wenecjanina Antoniego Pigafetty</i>, podręcznik s. 32 – mapa: <i>Mapa świata z 1570 r. autorstwa Abrahama Orteliusa</i>, podręcznik, s. 33 	
4. Rozwój europejskiego kolonializmu i jego następstwa	1	XIV.2, XIV.3	Analiza ekspansji kolonialnej Europejczyków, skutków odkryć geograficznych oraz kolonizacji dla	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>kolonializm, imperium kolonialne, plantacja, Metysi, Mulaci, konkwi-stador, handel niewolnikami, epidemia, Ameryka Łacińska</i>; – wymienia państwa, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje skutki odkryć geograficznych i kolonizacji dla mieszkańców Europy; – wyjaśnia, jakie korzyści osiągały kraje europejskie z pozyskiwania zamorskich 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, map, źródeł kartograficznych, ikonograficz- 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, s. 35–43 – tekst źródłowy: <i>Relacja dominikana Bartolomé de Las Casas na temat postępowania Hiszpanów wzglę-</i> 	

			<p>Europy i społeczeństw pozaeuropejskich.</p>	<p>które wzięły udział w ekspansji kolonialnej, oraz obszary świata, które każde z nich sobie podporządkowało.</p>	<p>posiadłości; – uzasadnia skutki, jakie dla cywilizacji i ludów pozaeuropejskich miała epoka wielkich odkryć geograficznych i następująca po niej kolonizacja; – argumentuje, jaki wpływ wywarły odkrycia geograficzne i kolonializm na społeczeństwa Europy; – analizuje, jaki wpływ miała kolonizacja na społeczeństwa pozaeuropejskie.</p>	<p>nych, statystycznych i tekstu źródłowego – elementy wykładu – burza mózgów – drzewo decyzyjne</p>	<p><i>dem Inków i ich władcy Atahualpy</i>, podręcznik, s. 36 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 35–42 – mapa: <i>Imperia kolonialne u schyłku XVII wieku</i>, podręcznik, s. 39 – wykres: <i>Wywóz srebra i złota z kolonii hiszpańskich do Europy w latach 1511–1650</i>, podręcznik, s. 40 – wykres: <i>Zmiany liczby ludności Meksyku w latach 1519–1605</i>, podręcznik, s. 41 – wykres: <i>Wywóz niewolników z Afryki w XVI–XVII w.</i>, podręcznik, s. 42</p>	
5. Reformacja w Europie	1	XVI.1, XVI.3	<p>Uporządkowanie wiedzy na temat poszczególnych nurtów reformacji i wojen religijnych w Europie.</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>reformacja, sprzedaż odpustów, luteranizm, pastor, protestanci, predestynacja, akt supremacji, Kościół angikański, purytanie, kalwinizm, hugenoci, edykt nantejski, wojna</i></p>	<p>– charakteryzuje najważniejsze postacie, które zapoczątkowały rozwój wyznań protestanckich; – wymienia najważniejsze nurty religijne zapoczątkowane w XVI w. i kraje,</p>	<p>– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, mapy, źródła kartograficznego, źródeł ikonograficznych</p>	<p>– podręcznik, s. 44–54 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 44–53 – mapa: <i>Podział religijny Europy w 2. połowie XVI w.</i>, podręcznik,</p>	

				<p><i>chłopska, Konfesja augsburska, wyznanie ewangelicko-augsburskie, pokój augsburski, konsystorz, noc św. Bartłomieja;</i></p> <p>– omawia przyczyny wystąpień zwolenników reformacji przeciwko doktrynie i sposobowi funkcjonowania Kościoła katolickiego;</p> <p>– przedstawia najważniejsze założenia wyznań protestanckich.</p>	<p>w których przyjęto religie protestanckie;</p> <p>– analizuje podstawowe założenia poszczególnych nurtów reformacji;</p> <p>– wyjaśnia, czym różnił się luteranizm od kalwinizmu;</p> <p>– uzasadnia, jakie znaczenie dla narodzin i rozwoju reformacji miały uwarunkowania religijne i kulturowe, a jakie społeczno-gospodarcze i polityczne;</p> <p>– analizuje okoliczności, w jakich doszło do walk religijnych w różnych krajach europejskich.</p>	<p>i tekstów źródłowych</p> <p>– elementy wykładu</p> <p>– burza mózgów</p> <p>– technika dramowa: kartka z dziennika</p> <p>– dyskusja punktowana</p>	<p>s. 52</p> <p>– tekst źródłowy: fragmenty tekstu Marcina Lutra z 1520 r. zatytułowanego <i>Do chrześcijańskiej szlachty narodu niemieckiego o poprawie stanów chrześcijańskich</i>, podręcznik, s. 46</p> <p>– tekst źródłowy: <i>Z edyktu cesarza Karola V z 26 maja 1521 r. skazującego Marcina Lutra na banicję</i>, podręcznik, s. 47</p>	
6. Reakcja na reformację i reforma Kościoła katolickiego	1	XVI.2, XVI.3	<p>Zapoznanie z postanowieniami soboru trydenckiego i podstawami reformy wewnętrznej Kościoła katolickiego.</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>trydenckie wyznanie wiary, kontrreformacja, sobór trydencki, Święte Oficjum, Indeks ksiąg zakazanych, celibat księży, Towarzystwo Jezusowe, jezuita, cenzura rewolucyjna, księgi metrykalne, Katechizm rzymski;</i></p> <p>– omawia mapę polityczną i wyznaniową</p>	<p>– charakteryzuje działalność i znaczenie zakonu jezuitów;</p> <p>– analizuje, na czym polegała wewnętrzna reforma Kościoła katolickiego;</p> <p>– uzasadnia, na czym miała się opierać skuteczność działań jezuitów wedle zaleceń Ignacego Loyoli;</p> <p>– uzasadnia rolę sobo-</p>	<p>– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł ikonograficznych i tekstu źródłowego</p> <p>– elementy wykładu</p> <p>– burza mózgów</p> <p>– analiza</p>	<p>– podręcznik, s. 55–60</p> <p>– źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 56–59</p> <p>– tekst źródłowy: <i>Zalecenia i sentencje Ignacego Loyoli</i>, podręcznik, s. 56</p>	

				<p>Europy w XVI w. oraz miejsce Rzeczypospolitej na ten mapie;</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia, jakie wyzwania i zadania stanęły przed Kościołem katolickim w związku z rozwojem reformacji i wyznań protestanckich. 	<p>ru trydenckiego i opisuje różne aspekty reformy Kościoła katolickiego.</p>	<p>SWOT</p>		
<p>7. Przemiany społeczne i polityczne w Europie XVI wieku</p>	<p>2</p>	<p>XVI.3, XVII.1, XVII.2</p>	<p>Zrozumienie dualizmu gospodarczego w Europie oraz przemian społeczno-gospodarczych i politycznych zachodzących w XVI wieku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>dualizm gospodarczy, rewolucja cen, weksle i listy kredytowe, giełda, manufaktura, ogradzanie, system folwarczno-pańszczyźniany, folwark, wojny włoskie, Niezwyciężona Armada, Fuggerowie, deklasacja, Imperium Habsburgów, monarchia absolutna, Sześć ksiąg o Rzeczypospolitej, Święta Liga</i>; – omawia drogę do nowego modelu monarchii europejskich w epoce nowożytnej; – wskazuje najważniejsze nowe zjawiska w życiu społecznym i gospodarczym u progu nowożytności; – wyjaśnia, na czym 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje konflikty polityczne w Europie, z uwzględnieniem ekspansji tureckiej; – wyjaśnia, na czym polegał dualizm gospodarczy w Europie; – przedstawia i ocenia kierunek zmian, jakie zachodziły w sposobie sprawowania rządów w monarchiach europejskich w XVI w.; – charakteryzuje źródła, przebieg i następstwa konfliktów międzynarodowych w XVI-wiecznej Europie; – analizuje elementy zapowiadające wykształcenie się systemu absolutystycznego, wynikające z przemian 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, mapy, źródeł ikonograficznych, źródła kartograficznego i tekstu źródłowego – elementy wykładu – burza mózgów – drzewo decyzyjne 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, s.61–71 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 61–70 – mapa: <i>Europa w okresie panowania cesarza Karola V Habsburga</i>, podręcznik, s. 66 – tekst źródłowy: <i>Fragmety Sześciu ksiąg o Rzeczypospolitej</i> Jeana Bodina, podręcznik, s. 68 	

				polegał dualizm gospodarczy w Europie.	w sposobie sprawowania władzy.			
8. U początków nowożytnej Europy – lekcja powtórzeniowa	1	jw.	jw.	jw.	jw.		– podręcznik, s. 8–71 – podsumowanie przed sprawdzianem, podręcznik, s. 72–74	
9. U początków nowożytnej Europy – lekcja sprawdzająca	1	jw.	jw.	jw.	jw.	– samodzielna praca z testem		
II. „Złoty wiek” państwa polsko-litewskiego								
1. Państwo polsko-litewskie i jego społeczeństwo u progu epoki nowożytnej	2	XVIII.1, XVIII.3	Usystematyzowanie wiedzy na temat polityki wewnętrznej i przemian ustrojowych w Polsce na przełomie XV i XVI wieku.	– wyjaśnia pojęcia: <i>demokracja szlachecka, sejmik, sejm, izba poselska, średnia szlachta, konstytucja Nihil novi, przywileje szlacheckie, stan szlachecki, Rzeczpospolita, sejmik ziemski, liberum veto, królewszczyzna, hetman, przywileje piotrkowskie, przywilej mielnicki, Statut Łaskiego, prawo nobilitacji</i> ; – omawia zmiany terytorialne państwa polsko-litewskiego i charakteryzuje jego stosunki z sąsiadami w XVI w.; – wyjaśnia, jaką rolę w	– wyjaśnia, jaką rolę w kształtowaniu się polskiego systemu ustrojowego odegrały wydarzenia w latach: 1493, 1501 i 1505; – wyjaśnia, na czym polegał konflikt między możnowładztwem a średnią szlachtą na przełomie XV i XVI w.; – charakteryzuje uprawnienia króla, senatu i izby poselskiej oraz sposób funkcjonowania sejmu; – analizuje, jakie były przyczyny rozwoju gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej;	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, tablicy genealogicznej, źródeł ikonograficznych i tekstów źródłowych – elementy wykładu – burza mózgów – dyskusja punktowana	– podręcznik, s. 76–83 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 77–82 – tablica genealogiczna: <i>Męscy potomkowie Kazimierza Jagiellończyka</i> , podręcznik, s. 76 – tekst źródłowy: <i>Przywilej mielnicki króla Aleksandra Jagiellończyka dla możnowładztwa z 1501 r.</i> , podręcznik, s. 78 – tekst źródłowy: <i>Konstytucja Nihil novi z 1505 r.</i> ,	

				kształtowaniu się polskiego systemu ustrojowego odegrały wydarzenia w latach: 1493, 1501 i 1505.	– argumentuje, na czym opierała się pozycja stanu szlacheckiego w państwie; – uzasadnia i porównuje dwa typy gospodarki w Europie zachodniej i środkowej.		podręcznik, s. 78	
2. Polska ostatnich Jagiellonów – dzieje wewnętrzne	2	XVIII.2	Uporządkowanie wiedzy na temat dziejów wewnętrznych Rzeczypospolitej za ostatnich Jagiellonów: Zygmunta Starego i Zygmunta Augusta oraz funkcjonowania demokracji szlacheckiej i sytuacji wyznaniowej w Polsce.	– wyjaśnia pojęcia: <i>możnowładztwo, ruch egzekucyjny, rokosz, wojsko kwarciane, egzekucja królewszczyzn, bracia polscy, arianie, ugoda sandomierska, bracia czescy, elekcja vivente rege, rokosz lwowski, wojna kokosza, polski Kościół narodowy</i> ; – omawia rozwój reformacji w państwie polsko-litewskim; – omawia sytuację wyznaniową, która wytworzyła się w Rzeczypospolitej w 2. połowie XVI w.; – przedstawia, jakie grupy społeczne objęła reformacja w Polsce.	– wyjaśnia cele polityki wewnętrznej Zygmunta Starego i Zygmunta Augusta oraz metody, jakimi się posługiwali; – analizuje, czy dążenia szlachty były zbieżne z interesem państwa polsko-litewskiego; – charakteryzuje i ocenia działania podejmowane przez szlachtę w walce o umocnienie swojej pozycji politycznej; – analizuje działania podejmowane przez szlachtę w walce o umocnienie swojej pozycji politycznej i określa, w jakim związku pozostawały one z regułami stojącymi u podstaw demokracji szlacheckiej.	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, tekstu źródłowego, źródła kartograficznego i źródeł ikonograficznych – elementy wykładu – burza mózgów – analiza SWOT	– podręcznik, s. 84–92 – tekst źródłowy: <i>Dokument kapituły krakowskiej z 1551 r. dotyczący sytuacji w Kościele katolickim w Polsce</i> , podręcznik, s. 88 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 84–91 – mapa: <i>Sytuacja wyznaniowa na ziemiach polsko-litewskich w 2. połowie XVI w.</i> , podręcznik, s. 91	

3. Polska ostatnich Jagiellonów i jej stosunki z sąsiadami	2	XVIII.1	Zapoznanie ze stosunkami państwa polsko-litewskiego z sąsiadami i wojnami, które toczyła Rzeczpospolita za ostatnich Jagiellonów.	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>traktat wiedeński, sekularyzacja, hołd pruski, I wojna północna, lenne księstwo Kurlandii, Tatarzy krymscy, Wielkie Księstwo Moskiewskie, Kurlandia</i>; – wymienia tereny, o które toczyła się rywalizacja między państwem polsko-litewskim a Turcją oraz Moskwą za czasów ostatnich Jagiellonów; – przedstawia okoliczności, które doprowadziły do hołdu pruskiego w 1525 r.; – omawia przebieg i następstwa I wojny północnej. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie znaczenie miało zawarcie traktatu wiedeńskiego pomiędzy Habsburgami i Jagiellonami w 1515 r.; – ocenia konsekwencje dopuszczenia brandenburskich Hohenzollernów do dziedziczenia Prus Książęcych; – wyjaśnia i ocenia, na czym polegało znaczenie hołdu pruskiego w historii Polski; – analizuje wpływ układów małżeńskich pomiędzy Jagiellonami i Habsburgami na ich politykę dynastyczną w XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródła kartograficznego i źródeł ikonograficznych – elementy wykładu – burza mózgów – ranking diamentowy – dyskusja 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, s. 93–99 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 94–98 – mapa: <i>Państwo polsko-litewskie oraz jego sąsiedzi przed 1525 r.</i>, podręcznik, s. 93 	
4. Kultura renesansu w Polsce	1	XXI.1, XXI.2	Zapoznanie z ośrodkami kultury renesansowej, wybitnymi dziełami sztuki renesansowej w Polsce oraz przedstawicielami myśli społeczno-politycznej, literatury	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>Kaplica Zygmuntowska, mecenat królewski, arkada, krużganek, attyka, renesansowy ratusz, kolegium jezuickie, Akademia Wileńska, Akademia w Zamościu, polska myśl humanistyczna, Memorial o urządzeniu Rzeczypospolitej, Kodeks Baltazara Behema, arkadowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje literaturę i myśl społeczno-polityczną polskiego renesansu; – wyjaśnia, w jaki sposób humanizm i kultura renesansowa dotarły na ziemię polskie; – ocenia, jaką rolę odgrywały ośrodki kultury renesansowej i humanizmu w pań- 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródła kartograficznego i źródeł ikonograficznych – elementy wykładu – burza mózgów 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, s. 100–108 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 100–107 – plan miasta: <i>Zamość, plan miasta z końca XVI w.</i>, podręcznik, s. 104 	

			<p>i nauki doby renesansu.</p>	<p><i>krużganki, sgraffito, Wielka Zbrojownia, parafraza, „O naprawie Rzeczypospolitej”;</i></p> <p>– omawia zabytki architektury renesansowej na terenie danego regionu;</p> <p>– wymienia najważniejszych twórców sztuki renesansowej w Polsce i ich dzieła.</p>	<p>stwie polsko-litewskim;</p> <p>– charakteryzuje ideały, które odzwierciedlały dzieła najwybitniejszych twórców literatury pięknej i pisarzy politycznych;</p> <p>– uzasadnia znaczenie wybranych osiągnięć twórców kultury polskiego odrodzenia;</p> <p>– analizuje zakres oddziaływania kultury humanistycznej w Królestwie Polskim;</p> <p>– ocenia, jaką rolę odegrał przekład Biblii Jakuba Wujka.</p>	<p>– projekt: <i>Dziedzictwo kulturowe renesansu w danym regionie jako część dorobku Polski i Europy</i></p>	
<p>5. Unia lubelska i narodziny Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p>	1	<p>XIX.1, XIX.2, XIX.3</p>	<p>Uświadomienie znaczenia Unii Lubelskiej w narodzinach Rzeczypospolitej Obojga Narodów i jej następstw.</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>unia personalna, unia realna, możnowładztwo, szlachta polska, Rzeczypospolita Obojga Narodów, magnateria, inkorporacja, polonizacja;</i></p> <p>– przedstawia przyczyny zawarcia unii realnej polsko-litewskiej w Lublinie;</p> <p>– wymienia postanowienia unii lubelskiej, urzędy i instytucje wspólne oraz odrębne</p>	<p>– charakteryzuje zasady ustrojowe Rzeczypospolitej Obojga Narodów;</p> <p>– omawia następstwa unii lubelskiej i powstania Rzeczypospolitej Obojga Narodów;</p> <p>– wskazuje na mapie tereny Rzeczypospolitej Obojga Narodów, które należały do Korony, oraz te, które należały do Litwy;</p> <p>– analizuje konsekwencje włączenia do</p>	<p>– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródła kartograficznego, źródeł ikonograficznych i tekstów źródłowych</p> <p>– elementy wykładu</p> <p>– burza mózgów</p> <p>– wywiad</p> <p>– debata „za</p>	<p>– podręcznik, s. 109–116</p> <p>– tekst źródłowy: <i>Andrzej Lubienicki, dziejopisarz z początku XVII w., o perspektywie bezpotomnej śmierci Zygmunta Augusta</i>, podręcznik, s. 110</p> <p>– źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 109–115</p> <p>– tekst źródłowy: <i>Fragmety aktu</i></p>

				dla Korony i Litwy; – omawia pieczęcie, którymi posługiwał się król Zygmunt August.	Korony południowych ziem wschodnich; – analizuje obraz J. Matejki, namalowa- ny w 300. rocznicę zawarcia unii lubel- skiej.	i przeciw” – plakat	<i>unii lubelskiej</i> , podręcznik, s. 112 – mapa: <i>Rzeczpo- spolita Obojga Narodów po unii lubelskiej z 1569 r.</i> , podręcz- nik, s. 113	
6. Pierwsze wolne elekcje i ich wpływ na kształtowanie się systemu ustrojowego Rzeczypospoli- tej	1	XX.1, XX.2, XX.3	Zapoznanie z pierwszymi wolnymi elek- cjami i ich wpływem na kształtowanie się systemu ustrojowego Rzeczypospoli- tej oraz polity- ką wewnętrzną i zewnętrzną Stefana Bato- rego.	– wyjaśnia pojęcia: <i>sejm konwokacyjny</i> , <i>konfederacja warszaw- ska</i> , <i>artykuły henrykow- skie</i> , <i>pacta conventa</i> , <i>akt konfederacji war- szawskiej</i> , <i>Trybunał Koronny i Litewski</i> , <i>interrex</i> , <i>sądy kapturo- we</i> , <i>sejm konwokacyjny</i> , <i>viritim</i> ; – wyjaśnia, jak funk- cjonowało państwo w okresie bezkrólewia oraz jakie nowe rozwią- zania zostały przyjęte; – prezentuje trzech pierwszych władców Rzeczypospolitej wy- branych w wolnej elek- cji oraz określa, z któ- rych państw pochodzili; – omawia rządy Bato- rego, uwzględniając jego działania w zakre- sie polityki wewnątrz- nej i zewnętrznej.	– omawia reguły wol- nej elekcji władców obowiązujące w Rze- czypospolitej Obojga Narodów; – charakteryzuje prze- bieg trzech pierwszych wolnych elekcji; – uzasadnia, że akt konfederacji warszaw- skiej był przejawem tolerancji religijnej w Polsce; – analizuje problemy związane z trzema pierwszymi wolnymi elekcjami; – uzasadnia, jaki wpływ miały pierwsze wolne elekcje na kształtowanie się sys- temu ustrojowego w Rzeczypospolitej; – analizuje przyczyny i przebieg wojny o Inflanty za panowa- nia Batorego.	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcz- nika, źródeł ikonograficz- nych, źródła kartograficz- nego, tekstu źródłowego i infografiki – elementy wykładu – burza mózgów – drzewo decyzyjne	– podręcznik, s. 117–127 – źródła ikonogra- ficzne, podręcznik s. 118–124, 126–127 – tekst źródłowy: <i>Fragmenty aktu konfederacji war- szawskiej z 28 stycznia 1573 r.</i> , podręcznik, s. 119 – mapa: <i>Rzeczpo- spolita po zawar- ciu rozejmu w Jamie Zapolskim w 1582 r.</i> , pod- ręcznik, s. 124 – infografika: <i>Tu działa się historia: Piotrków (obecnie: Piotrków Trybu- nalski)</i> , podręcz- nik, s. 126–127	

7. Społeczeństwo i gospodarka państwa polsko-litewskiego w XVI wieku	2	XVIII.3, XVIII.4, XIX.4	Uporządkowanie wiedzy na temat gospodarki państwa polsko-litewskiego w XVI w. Analiza struktury terytorialnej i ludnościowej, gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej, różnicowania etnicznego i wyznaniowego ludności oraz tolerancji religijnej.	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>gospodarka folwarczno-pańszczyźniana, pańszczyzna, monopol, stan szlachecki zamknięty, nobilitacja, opactwa, komiega – tratwa, judaizm, Biblia brzeska, Ormianie, Tatarzy, snycerz, taksy wojewodzińskie, jurydyki, poddaństwo osobiste, kahal, Sejm czterech ziem, monofizytyzm</i>; – omawia strukturę terytorialną Rzeczypospolitej oraz najważniejsze zmiany, które zaszły w tym zakresie w XVI w.; – przedstawia rozwarstwienie szlachty w XVI w.; – wymienia produkty, którymi szlachta handlowała w XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje strukturę ludnościową Rzeczypospolitej w XVI w.; – przedstawia różnicowanie ludności chłopskiej w Rzeczypospolitej w XVI w.; – analizuje źródło statystyczne – wykres przedstawiający eksport zboża przez Gdańsk w latach 1490–1608 i określa, o ile wzrósł eksport zboża przez Gdańsk; – charakteryzuje gospodarkę folwarczno-pańszczyźnianą; – uzasadnia rolę dużych miast w rozwoju gospodarki społecznej państwa w Rzeczypospolitej w XVI w.; – uzasadnia, że Rzeczypospolita w XVI w. była krajem tolerancyjnym, nazywanym „krajem bez stosów”; – wyjaśnia pojęcie szlacheckiego narodu politycznego; – analizuje przywilej <i>de non toleranolis Judaeis</i> i wyciąga wnioski; 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł ikonograficznych, źródeł kartograficznego, źródeł statystycznych oraz tekstu źródłowego – elementy wykładu – burza mózgów – mapa mentalna 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, s. 128–139 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 130–138 – mapa: <i>Rzeczypospolita Obojga Narodów pod koniec XVI w. i jej województwa</i>, podręcznik, s. 128 – wykres: <i>Społeczeństwo Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVI w. z podziałem na stany</i>, podręcznik, s. 129 – wykres: <i>Eksport zboża przez Gdańsk w latach 1490–1608</i>, podręcznik, s. 130 – tekst źródłowy: <i>Juliusz Ruggieri (nuncjusz papieski w Polsce) o Gdańsku w 2. połowie XVI w.</i>, podręcznik, s. 134 	
--	---	-------------------------------	--	---	--	--	--	--

					– przygotowuje projekt na temat wielokulturowości i tolerancji religijnej.			
8. „Złoty wiek” państwa polsko-litewskiego – lekcja powtórzeniowa	1	jw.	jw.	jw.	jw.		– podręcznik, s. 76–139 – podsumowanie przed sprawdzianem, podręcznik, s. 140–141	
9. „Złoty wiek” państwa polsko-litewskiego – lekcja sprawdzająca	1	jw.	jw.	jw.	jw.	– samodzielna praca z testem		
III. „Wielki wiek” XVII								
1. Rozwój monarchii absolutnej we Francji	1	XVII.1	Zrozumienie ustroju absolutystycznego we Francji i pojęcia <i>złotej klatki</i> , którą stał się dla arystokracji dwór królewski w Wersalu.	– wyjaśnia pojęcia: <i>regencja, monarchia absolutna, pierwszy minister, system absolutystyczny, edykt łaski, intendenci, merkantylizm, fronda w Paryżu, Król Słońce, złota klatka, dragonady</i> ; – omawia najważniejsze cechy charakteryzujące absolutyzm francuski; – wyjaśnia, w jaki sposób wykształcił się we Francji absolutystyczny system sprawowania rządów.	– charakteryzuje działania królów i ich pierwszych ministrów, które umożliwiły umocnienie władzy centralnej we Francji; – porównuje system absolutystyczny we Francji z wcześniejszym ustrojem monarchicznym; – przedstawia swoją opinię na temat metod sprawowania władzy we Francji XVII w.; – na podstawie tekstu źródłowego wyjaśnia, w jaki sposób autor	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł ikonograficznych i tekstu źródłowego – elementy wykładu – burza mózgów – dyskusja punktowana – wywiad	– podręcznik, s. 144–149 – tekst źródłowy: <i>Jacques Bossuet, myśliciel i kaznodzieja na dworze Ludwika XIV, na temat absolutnej władzy królewskiej</i> , podręcznik, s. 148 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 144–148	

					cytowanego tekstu uzasadnia sprawowanie przez króla niczym nieograniczonej władzy; – wyjaśnia i uzasadnia, znaczenie pojęcia <i>złotej klatki</i> , którą stał się dla arystokracji dwór królewski w Wersalu.			
2. Anglia – wojna domowa i utrwalenie się systemu parlamentarnego	1	XVII.3	Zapoznanie z podłożem i przebiegiem konfliktów wewnętrznych w Anglii w XVII w. oraz okolicznościami, w jakich doszło do ukształtowania się w Anglii systemu monarchii parlamentarnej.	– wyjaśnia pojęcia: <i>dynastia Stuartów, gentry, Długi Parlament, purytanie, independenci, Parlament Kadłubowy, lord protektor, dyktatura, rewolucja angielska, detronizacja króla, monarchia parlamentarna, Petycja o prawo, Armia Nowego Wzoru, Akty nawigacyjne, chwalebna rewolucja, Ustawa o prawach (Bill of Rights), regulacje ustrojowe</i> ; – omawia wydarzenia, które miały miejsce w Anglii w latach 1640–1660, określane jako rewolucja angielska; – przedstawia przyczyny, które doprowadziły	– na podstawie tekstu źródłowego wyjaśnia, w jaki sposób uzasadniono decyzję o zniesieniu monarchii w Anglii; – ocenia panowanie Stuartów na tronie angielskim w XVII w.; – charakteryzuje, na czym polegał model ustrojowy monarchii parlamentarnej, który ukształtował się w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.; – analizuje reguły prawne, które określały sposób sprawowania rządów w monarchii parlamentarnej; – porównuje i ocenia ewolucję zasad ustrojowych monarchii absolutnej we Francji	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, schematu, źródeł ikonograficznych i tekstu źródłowego – elementy wykładu – burza mózgów – metaplan	– podręcznik, s. 150–156 – tekst źródłowy: <i>Uchwała parlamentu angielskiego z 17.03.1649 r. znosząca monarchię</i> , podręcznik, s. 153 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 150–155 – schemat: <i>Porównanie monarchii absolutnej i parlamentarnej na przełomie XVII i XVIII w.</i> , podręcznik, s. 155	

				do wystąpienia parlamentu przeciw królowi, a w konsekwencji do obalenia na pewien czas monarchii.	i parlamentarnej w Anglii w XVII i XVIII w.			
3. Konflikty międzynarodowe. Wojna trzydziestoletnia (1618–1648)	2	XVII.2	Usystematyzowanie wiedzy na temat konfliktów międzynarodowych w Europie: wojny trzydziestoletniej i ekspansji tureckiej.	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>racja stanu, kraje protestanckie, defenestracja praska, wojna trzydziestoletnia, pokój westfalski, Unia Protestancka, Liga Katolicka, Liga Święta, traktat w Karłowicach</i>; – wymienia, kto i dlaczego był zaangażowany w wojnę trzydziestoletnią w pierwszych latach trwania konfliktu; – wymienia najważniejsze ustalenia pokoju westfalskiego z 1648 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny wybuchu wojny trzydziestoletniej; – omawia przebieg i charakter wojny trzydziestoletniej; – charakteryzuje ostatni etap ekspansji tureckiej w Europie i okoliczności, w jakich została ona ostatecznie zahamowana; – uzasadnia, że wojna trzydziestoletnia stanowiła ważny epizod w dziejach Europy, a zwłaszcza Rzeszy Niemieckiej; – analizuje i ocenia znaczenie pokoju westfalskiego z 1648 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł kartograficznych i źródeł ikonograficznych – elementy wykładu – burza mózgów – analiza SWOT 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, s. 157–165 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 158–164 – mapa: <i>Szacunkowe straty ludności w Rzeszy Niemieckiej w czasie wojny trzydziestoletniej</i>, podręcznik, s. 161 – mapa: <i>Europa po pokoju westfalskim 1648 r.</i>, podręcznik, s. 163 	
4. Kultura Europy XVII wieku	1	XVII.4	Uporządkowanie wiedzy na temat kultury Europy w XVII w.: filozofii i nauki, literatury, sztuki i muzyki.	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>empiryzm, racjonalizm, rewolucja naukowa, styl barokowy, rzeźba barokowa, światłocień, opera, kościół Il Gesù, sonata, suita, oratoria, pasje, kantaty</i>; – omawia najważniej- 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakim celem służyły różne nurty sztuki barokowej w poszczególnych krajach; – charakteryzuje muzykę XVII w.; – wyjaśnia główne założenia malarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł ikonograficznych i tekstu źródłowego – elementy 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, s. 166–176 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 166–175 – tekst źródłowy: cytat Kartezjusza, podręcznik, s. 167 	

				<p>sze zjawiska w literaturze w XVII w.;</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejszych twórców europejskiego baroku; – przedstawia najważniejszych myślicieli XVII w. i charakterystyczne dla nich przekonania. 	<p>i rzeźby w baroku;</p> <ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego XVII w. był tak ważny w rozwoju myśli filozoficznej i naukowej; – analizuje ówczesne nowe zjawiska w muzyce. 	<p>wykładu</p> <ul style="list-style-type: none"> – burza mózgow – projekt 		
5. „Wielki wiek” XVII – lekcja powtórzeniowa	1	jw.	jw.	jw.	jw.		<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, s. 144–176 – podsumowanie przed sprawdzianem, podręcznik, s. 177–178 	
6. „Wielki wiek” XVII – lekcja sprawdzająca	1	jw.	jw.	jw.	jw.	– samodzielna praca z testem		

IV. Rzeczpospolita Obojga Narodów w końcu XVI i w XVII wieku

1. Dzieje wewnętrzne Rzeczypospolitej za panowania Zygmunta III i Władysława IV Wazów	2	XXII.1, XXII.4, XXII.5, XXIII.3	<p>Zapoznanie z celami polityki wewnętrznej Zygmunta III i Władysława IV, ich polityki wyznaniowej, Unii brzeskiej, rokoshu sandomierskiego. Charakterystyka Kozaków</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>tumulty wyznaniowe, unia brzeska, władystwo, kościół grekokatolicki lub unicki, akt detronizacji króla, magnateria, konfederacja, Kozacy zaporoscy, Chanat krymski, ataman, Kozacy rejestrowi</i>;</p> <p>– przedstawia cele polityki wewnętrznej Zygmunta III i Władysława IV;</p>	<p>– wyjaśnia, w jaki sposób Zygmunt III dążył do wzmocnienia władzy królewskiej i jakie były przyczyny jego niepowodzeń;</p> <p>– charakteryzuje politykę wyznaniową Zygmunta III i Władysława IV;</p> <p>– omawia powstanie Semena Nalewajki i nastroje wśród Kozaków;</p>	<p>– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł ikonograficznych i tekstu źródłowego</p> <p>– elementy wykładu</p> <p>– burza mózgow</p> <p>– dyskusja</p>	<p>– podręcznik, s. 180–189</p> <p>– tekst źródłowy: <i>Fragment artykułów uchwalonych na zjeździe rokoshowym pod Sandomierzem w 1606 r.</i>, podręcznik, s. 184</p> <p>– źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 180–188</p>	
---	---	---------------------------------	--	---	--	---	---	--

			zaporoskich, omówienie powstań kozackich.	sława IV; – omawia przyczyny i konsekwencje rokoszu sandomierskiego; – wyjaśnia, kim byli Kozacy zaporoscy; – wskazuje źródła ich konfliktów z Rzeczpospolitą; – przedstawia przyczyny zawarcia unii brzeskiej oraz jej konsekwencje.	ków; – ocenia proabsburską politykę Zygmunta III i Władysława IV; – analizuje sytuację polityczną w Rzeczpospolitej za panowania Zygmunta III i Władysława IV: zachwianie równowagi między trzema stanami i wzrastającą rolę magnaterii.	punktowana – wywiad		
2. Konflikty z sąsiadami w I połowie XVII wieku	2	XXII.1, XXII.4, XXII.5	Uporządkowanie wiedzy na temat konfliktów w 1. połowie XVII w. z sąsiadami: Szwecją, Turcją i Rosją, największych zwycięstw i klęsk oraz zmian granic Rzeczpospolitej Obojga Narodów.	– wyjaśnia pojęcia: <i>husaria</i> , <i>prawo pobierania ceł</i> , <i>rozejm w Sztumskiej Wsi</i> , <i>dymitriady</i> , <i>lisowczycy</i> , <i>traktat wieczysty</i> ; – wymienia największe zwycięstwa i klęski oręża Rzeczpospolitej w 1. połowie XVII w.; – przedstawia wybitnych wodzów Rzeczpospolitej; – podaje przyczyny wojen pomiędzy Rzeczpospolitą a Szwecją w 1. połowie XVII w. i omawia najważniejsze etapy konfliktu; – przedstawia przyczyny wojen pomiędzy	– omawia przyczyny i przebieg wojen pomiędzy Rzeczpospolitą a Turcją w 1. połowie XVII w.; – omawia najważniejsze etapy konfliktu zwanego dymitriadami; – analizuje tekst źródłowy – traktat chocimski z 1621 r.; – wyjaśnia, dlaczego traktat chocimski dotyczył również spraw tatarskich i kozackich; – przedstawia zmiany terytorialne Rzeczpospolitej Obojga Narodów; – analizuje sytuację Rzeczpospolitej Oboj-	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł kartograficznych, źródeł ikonograficznych i tekstu źródłowego – elementy wykładu – burza mózgów – ranking diamentowy	– podręcznik, s. 190–199 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 190–198 – mapa: <i>Działania wojenne podczas wojen z Rosją w 1. połowie XVII w.</i> , podręcznik, s. 195 – tekst źródłowy: <i>Chocimski traktat pokojowy z 1621 r.</i> , podręcznik, s. 196 – mapa: <i>Kresy południowo-wschodnie Rzeczpospolitej w 1. połowie XVII w.</i> , podręcznik, s. 198 – mapa: <i>Rzeczpo-</i>	

				Rzeczpospolitą a Rosją w 1. połowie XVII w.	ga Narodów w 1. połowie XVII w.; wyjaśnienia, czy można było uniknąć konfliktów; – uzasadnia, czy Zygmunt III Waza podjął słuszną decyzję, nie wyrażając zgody na objęcie tronu moskiewskiego przez Władysława IV.		<i>spolita Obojga Narodów w 1. połowie XVII w.</i> , podręcznik, s. 198	
3. Rzeczpospolita w okresie powstania Chmielnickiego i potopu szwedzkiego	2	XXII.1, XXII.4, XXII.5	Zrozumienie przyczyn powstania Chmielnickiego, potopu szwedzkiego i wojen z Rosją oraz zmiany granic w 2. połowie XVII w.	– wyjaśnia pojęcia: <i>powstanie Bohdana Chmielnickiego, potop szwedzki, kontrybucja, wojna podjazdowa, konfederacja, śluby lwowskie, traktat rozbiorowy w Radnot, traktaty welawsko-bydgoskie, koalicja antyturecka, latopis, ugoda zborowska, ugoda w Białej Cerkwi, ugoda perejasławska, Księstwo Ruskie</i> ; – omawia przyczyny wybuchu i przebieg powstania Chmielnickiego; – podaje przyczyny najazdu Szwedów na Rzeczpospolitą w 1655 r.; – wyjaśnia, dlaczego	– charakteryzuje postanowienia traktatu oliwskiego z 1660 r.; – wyjaśnia, dlaczego nie udało się szybko stłumić powstania Chmielnickiego; – na podstawie tekstu źródłowego analizuje obiektywność przekazu autora <i>Latopisu</i> ; – analizuje, czym były spowodowane sukcesy Kozaków i klęski Rzeczypospolitej w XVII w.; – analizuje, dlaczego w 1657 r. zaistniała groźba upadku Rzeczypospolitej; – argumentuje, jaka była międzynarodowa pozycja Rzeczypospolitej w latach 1648–	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł kartograficznych, źródeł ikonograficznych oraz tekstu źródłowego – elementy wykładu – burza mózgów – analiza SWOT – dyskusja punktowana	– podręcznik, s. 200–209 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 200–207 – tekst źródłowy: <i>Latopis naocznego świadka (napisany prawdopodobnie przez uczestnika powstania Chmielnickiego)</i> , podręcznik, s. 202 – mapa: <i>Działania wojenne podczas powstania Chmielnickiego (1648–1657) i wojny z Rosją (1654–1656)</i> , podręcznik, s. 204 – mapa: <i>Działania wojenne na terenie Rzeczypospolitej</i>	

				Chmielnicki zawarł ugodę perejasławską z Rosją i jakie miało to konsekwencje; – omawia przebieg działań zbrojnych i politycznych w latach 1655–1660.	–1660.		w czasie potopu szwedzkiego 1655–1660, podręcznik, s. 208	
4. Przejawy kryzysu wewnętrznego Rzeczypospolitej w połowie XVII wieku	2	XXII.1, XXII.2, XXIII.1, XXIII.2, XXIII.3	Usystematyzowanie wiedzy na temat najważniejszych wydarzeń w polityce wewnętrznej w okresie panowania Jana Kazimierza: społeczno-gospodarczych konsekwencji XVII-wiecznych wojen, kryzysu gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej i oligarchizacji życia politycznego.	– wyjaśnia pojęcia: <i>bezkrólowie, liberum veto, rokosz, abdykacja, latyfundium, ordynacja, szlachta gołota, łaszt, jurydyka, elekcja vivente rege, rokosz Lubomirskiego, oligarchizacja życia politycznego, monopol propinacyjny</i> ; – omawia przyczyny i przebieg konfliktów między Janem Kazimierzem a opozycją szlachecką i magnacką; – omawia pojęcie i przyczyny oligarchizacji życia politycznego w Rzeczypospolitej.	– wyjaśnia, jakie konsekwencje ustrojowe miało uznanie prawa pojedynczego posła (<i>liberum veto</i>) do zerwania sejmu; – określa konsekwencje dla gospodarki, społeczeństwa i ustroju politycznego Rzeczypospolitej XVII-wiecznych wojen, zwłaszcza tych z lat 1648–1667; – na podstawie tekstu źródłowego i wiedzy pozaźródłowej wyjaśnia, jakie konsekwencje dla mieszkańców miast Rzeczypospolitej miała wojna ze Szwecją; – charakteryzuje gospodarkę Rzeczypospolitej w XVII w.; – analizuje przyczyny i następstwa kryzysu	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł statystycznych, źródeł ikonograficznych, infografiki oraz tekstu źródłowego – elementy wykładu – burza mózgów – debata szkolna	– podręcznik, s. 210–220 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 210–216 – źródło statystyczne: <i>Szacunkowe dane dotyczące zmiany liczby ludności w trzech centralnych dzielnicach Korony w latach 1650–1660</i> , podręcznik, s. 214 – tekst źródłowy: <i>O grabieżach i rabunkach w Łowiczu w czasie potopu szwedzkiego – fragment Roczników miasta Łowicza pisanych w latach 1648–1659 autorstwa Andrzeja Cebrowskiego – aptekarza</i>	

					<p>gospodarczego w Rzeczypospolitej w XVII w.;</p> <p>– na podstawie tekstu źródłowego analizuje znaczenie ukazanych scen dotyczących handlu zbożem.</p>		<p><i>i lekarza łowickiego</i>, podręcznik, s. 214–215</p> <p>– źródło statystyczne: <i>Ludność miejska Wielkopolski, Małopolski i Mazowsza w latach 1578–1662 w tysiącach i procencie ogółu mieszkańców</i>, podręcznik, s. 217</p> <p>– infografika: <i>Oni tworzyli historię – Radziwiłłowie – najpotężniejszy ród magnacki Litwy</i>, podręcznik, s. 218–219</p>	
5. Panowanie Michała Korybuta Wiśniowieckiego i Jana III Sobieskiego	2	XXII.2, XXII.3, XXII.4, XXII.5, XXIII.3	<p>Uświadomienie sytuacji wewnętrznej i międzynarodowej za czasów króla Michała Korybuta Wiśniowieckiego oraz Jana III Sobieskiego, a także znaczenia zwycięstwa Sobieskiego pod Wiedniem.</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>malkontenci, pokój w Buczaczu, konfederacja w Szczębrzeszynie, dziedziczne księstwo, tajny układ, odsiecz wiedeńska, Liga Święta, polityka bałtycka, pokój Grzymułtowskiego</i>;</p> <p>– przedstawia przyczyny i konsekwencje wojen z Turcją;</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego szlachta dokonała elekcji hetmana Jana Sobie-</p>	<p>– charakteryzuje najważniejsze problemy Rzeczypospolitej w okresie panowania Michała Korybuta Wiśniowieckiego;</p> <p>– analizuje, dlaczego polityka Jana III Sobieskiego polegająca na współpracy z Francją zakończyła się niepowodzeniem;</p> <p>– uzasadnia, jaką szansą byłoby zamierzone przez króla przy-</p>	<p>– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródła kartograficznego i źródeł ikonograficznych</p> <p>– elementy wykładu</p> <p>– burza mózgow</p> <p>– mapa mentalna</p>	<p>– podręcznik, s. 221–229</p> <p>– źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 221–227</p> <p>– mapa: <i>Rzeczpospolita po pokoju w Oliwie (1660) oraz traktatach w Andruszowie (1667) i Buczaczu (1672)</i>, podręcznik, s. 223</p>	

				<p>skiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia politykę prowadzoną przez Jana III Sobieskiego; – przedstawia plany dynastyczne Sobieskiego i wyjaśnia, dlaczego nie zostały zrealizowane. 	<p>łączenie Prus Książęcych do Rzeczypospolitej;</p> <ul style="list-style-type: none"> – analizuje sytuację wewnętrzną i międzynarodową Rzeczypospolitej za czasów króla Michała Korybuta Wiśniowieckiego; – argumentuje, dlaczego zwycięstwo pod Wiedniem przyniosło korzyści przede wszystkim cesarzowi Leopoldowi I. 			
6. Kultura barokowo-sarmacka w Rzeczypospolitej w XVII i w I połowie XVIII wieku	1	XXIII.4	<p>Poznanie kultury barokowo-sarmackiej Rzeczypospolitej w XVII w. i 1. połowie XVIII w. oraz dokonań artystów działających na terenie Rzeczypospolitej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>rezydencja królewska, barok, plafony „Cztery pory roku”, portrety trumienne, stiuki, sarmatyzm, konserwatyzm, ziemiański tryb życia, przedmurze chrześcijaństwa, ksenofobia, rokoko, taniec śmierci</i>; – określa najważniejsze cechy baroku; – wymienia okresy i nurty, jakie można wyróżnić w sztuce (architekturze) baroku w Rzeczypospolitej, podaje ich ramy czasowe, źródła inspiracji i cechy; 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sarmatyzm jako ideologię i styl życia szlachty; – wyszukuje zabytki sztuki barokowej znajdujące się w regionie lub mieście, w którym mieszka; – uzasadnia, jaki wpływ na ukształtowanie się sarmatyzmu miały wojny toczone przez Rzeczpospolitą w XVII w.; – analizuje, dlaczego szlachta uważała Rzeczpospolitą za „przedmurze chrześcijaństwa”; – analizuje, dlaczego 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika i źródeł ikonograficznych – elementy wykładu – burza mózgów – projekt 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, s. 230–238 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 231–237 	

				– omawia dokonania artystów działających na terytorium Rzeczypospolitej oraz ich osiągnięcia w dziedzinie architektury, malarstwa i rzeźby.	model ustrojowy i kulturowy Rzeczypospolitej mógł być atrakcyjny dla narodów ościennych; – przygotowuje prezentację na temat dzieł, które są uważane za najwybitniejsze, lub tych, które zrobiły na nim największe wrażenie.			
7. Rzeczpospolita Obojga Narodów w końcu XVI i w XVII wieku – lekcja powtórzeniowa	1	jw.	jw.	jw.	jw.		– podręcznik, s. 180–238 – podsumowanie przed sprawdzianem, podręcznik, s. 239–240	
8. Rzeczpospolita Obojga Narodów w końcu XVI i w XVII wieku – lekcja sprawdzająca	1	jw.	jw.	jw.	jw.	– samodzielna praca z testem		
V. Europa i świat w XVIII w. Epoka oświecenia								
1. Przemiany gospodarcze i cywilizacyjne w Europie Zachodniej w XVIII wieku	1	XXIV.1	Zapoznanie z najważniejszymi odkryciami naukowymi i wynalazkami w XVIII w. w Europie oraz	– wyjaśnia pojęcia: <i>rewolucja agrarna, plodozmian, melioracja, rewolucja przemysłowa, silnik parowy (maszyna parowa), latające czółenko, piorunochron, koks, parostatek, balon,</i>	– wyjaśnia, w jaki sposób rewolucja przemysłowa zmieniła procesy produkcji i wpływała na gospodarkę; – na podstawie danych z tabeli i wiedzy wła-	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródła statystycznego i źródeł ikonograficznych	– podręcznik: M. Ustrzycki, J. Ustrzycki, <i>Historia. Nowożytność do końca XVII wieku. Podręcznik dla szkół ponadpodstawo-</i>	

			<p>zmianami gospodarczymi i skutkami przemian kapitalistycznych.</p>	<p><i>akcja, kapitalizm, burżuazja, robotnicy fabryczni, butelka lejdejska, kalorymetr, fotosynteza, konsolidacja kapitału, spółki akcyjne, przyrost demograficzny, luddyzm;</i></p> <p>– wymienia obszary w Europie, na których najwcześniej doszło do rewolucji agrarnej i przemysłowej;</p> <p>– omawia dokonania naukowe w XVIII w. i ich twórców.</p>	<p>snej wyjaśnia i ocenia czynniki, które doprowadziły do przyspieszonego przyrostu demograficznego w Europie;</p> <p>– analizuje poglądy fizjokratów oraz Adama Smitha dotyczące gospodarki;</p> <p>– analizuje, w jaki sposób przemiany ekonomiczne w XVIII w. wpływały na relacje społeczne;</p> <p>– uzasadnia wpływ wynalazków technicznych i naukowych na poziom życia w XVIII w.</p>	<p>– elementy wykładu</p> <p>– burza mózgów</p> <p>– analiza SWOT</p> <p>– dyskusja punktowana</p>	<p><i>wych, cz. 2. do klasy 2, zakres podstawowy, Ope-ron, Gdynia 2019, s. 8–17</i></p> <p>– źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 9–14</p> <p>– źródło statystyczne: <i>Przyrost ludności wybranych krajów europejskich w XVIII w. (dane w milionach mieszkańców)</i>, podręcznik, s. 16</p>	
2. Idee oświecenia i kultura XVIII-wiecznej Europy	1	XXIV.2	<p>Uświadomienie idei oświecenia, poznanie najważniejszych twórców myśli oświeceniowej i XVIII-wiecznej kultury.</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>oświecenie, postęp, krytycyzm, światopogląd, prawa natury, umowa społeczna, ateizm, deizm, trójpodział władzy, rokoko, klasycyzm, laicyzacja, wolnomularstwo, sentymentalizm, porcelana;</i></p> <p>– wymienia idee, które były typowe dla epoki i wyróżniały ją na tle wcześniejszych stuleci;</p> <p>– zestawia nazwiska</p>	<p>– wyjaśnia, na czym według myślicieli oświecenia powinny opierać się relacje pomiędzy władzą a ludźmi;</p> <p>– na podstawie tekstu źródłowego – fragmentu <i>Dwóch traktatów o rządzie</i> Johna Locke'a – wyjaśnia, w jaki sposób J. Locke rozumie wolność w zorganizowanym społeczeństwie obywateli</p>	<p>– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł ikonograficznych i tekstów źródłowych</p> <p>– elementy wykładu</p> <p>– burza mózgów</p> <p>– projekt: <i>Sukcesy kultury XVIII-wiecznej</i></p>	<p>– podręcznik, s. 18–31</p> <p>– źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 19–28, 30–31</p> <p>– tekst źródłowy: cytaty Immanuela Kanta, podręcznik, s. 18</p> <p>– tekst źródłowy: cytaty Denisa Diderota, podręcznik, s. 20</p> <p>– tekst źródłowy: Fragment <i>Dwóch</i></p>	

				<p>najważniejszych XVIII-wiecznych twórców idei, ekonomii i kultury oraz ich dzieła;</p> <p>– określa najważniejsze założenia myśli oświeceniowej;</p> <p>– charakteryzuje literaturę, sztukę i muzykę XVIII w.</p>	<p>telskim;</p> <p>– uzasadnia przelomowe twierdzenie myślicieli oświeceniowych, iż każdy człowiek ma naturalne prawa, z którymi się rodzi – są to: prawo do życia, wolności, posiadania własności i do szczęścia;</p> <p>– charakteryzuje działalność publiczną zwolenników oświecenia, w tym wyjaśnia związek między „wiekiem świateł” a rozwojem tajnych stowarzyszeń (wolnomularstwo, iluminaci, różokrzyżowcy);</p> <p>– analizuje cechy charakterystyczne występujących w obrębie literatury, sztuki i muzyki nurtów.</p>	<p><i>Europy</i></p>	<p><i>traktatów o rządzie</i> Johna Locke'a, 1689 r., podręcznik, s. 20–21</p>	
<p>3. Przemiany ustrojowe w krajach sąsiadujących z Rzeczpospolitą</p>	3	<p>XXIV.3, XXIV.4</p>	<p>Zrozumienie przemian ustrojowych w krajach sąsiadujących z Rzeczpospolitą: Rosji, Królestwie Prus i monar-</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>absolutyzm oświecony, Duma Bojarska, senat rządzący, Świętobliwy Synod, tabela ram, merkantylizm, imperator, manufaktura, laicyzacja szkolnictwa, Rada Państwa, patent tole-</i></p>	<p>– analizuje tekst źródłowy i wyjaśnia, jak rozumiał rolę monarchy w państwie Fryderyk II;</p> <p>– uzasadnia, dlaczego Fryderyk II zyskał miano „króla filozofa” i w jaki sposób uczynił</p>	<p>– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł ikonograficznych i tekstu źródłowego</p> <p>– elementy</p>	<p>– podręcznik, s. 32–42</p> <p>– źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 32–40</p> <p>– tekst źródłowy: <i>Testament polityczny Fryderyka II z 1752 r.</i>, pod-</p>	

			<p>chii Habsburgów austriackich.</p>	<p><i>rancji religijnej, kodeks karny, powstanie Jemielniana Pugaczowa, Korpus Paziów, król filozof, cud domu brandenburskiego, sankcja pragmatyczna, józefinizm;</i></p> <p>– wyjaśnia pojęcie absolutyzmu oświeconego, podaje przykłady przeprowadzonych w jego duchu reform w krajach sąsiadujących z Rzeczpospolitą;</p> <p>– wskazuje dziedziny, których dotyczyły reformy podjęte przez Fryderyka II Wielkiego w Prusach oraz Marię Teresę i Józefa II w krajach monarchii habsburskiej;</p> <p>– przedstawia postaci władców Rosji obdarzonych przydomkiem „Wielkich”: Piotra I i Katarzyny II, wyjaśniając, jakich zmian dokonali oni w państwie rosyjskim.</p>	<p>Prusy wielkim mocarstwem europejskim;</p> <p>– analizuje, jaką rolę odgrywała reorganizacja i rozbudowa liczebna armii w XVIII w.;</p> <p>– uzasadnia, w jakim sposób zmieniały one państwa, w których zostały wprowadzone, oraz określa, czy powodowały ich umocnienie;</p> <p>– wyjaśnia, o czym świadczyło uczynienie przez Piotra I z Rosji cesarstwa (Imperium Rosyjskie) oraz na czym opierał się wzrost potęgi tego państwa w XVIII w.</p>	<p>wykładu</p> <p>– burza mózgów</p> <p>– ranking diamentowy</p>	<p>ręcznik, s. 38</p>	
4. Narodziny Stanów Zjednoczonych Ameryki	2	XXV.1, XXV.2, XXV.4, XXV.5	<p>Zapoznanie z sytuacją kolonii angielskich w Ame-</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>metropolia, korona brytyjska, ustawa stemplowa, bojkot towarów</i></p>	<p>– przedstawia przyczyny, które zadecydowały o ogłoszeniu przez reprezentantów</p>	<p>– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcz-</p>	<p>– podręcznik, s. 43–53</p> <p>– źródła ikonograficzne, podręcznik,</p>	

			<p>ryce Północnej w 2. połowie XVIII w., genezą wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych, początkami amerykańskiej państwowości i konstytucją USA.</p>	<p><i>brytyjskich, monopol, bostońskie picie herbaty, Deklaracja niepodległości Stanów Zjednoczonych Ameryki, Stany Zjednoczone Ameryki, Konstytucja Stanów Zjednoczonych Ameryki, Kongres, Izba Reprezentantów, Senat, Sąd Najwyższy, Wielka Brytania, zgromadzenie ustawodawcze, Brytyjska Kompania Wschodnioindyjska, Kongres Kontynentalny w Filadelfii, Armia Kontynentalna, państwo federalne, Karta Praw (Bill of Rights);</i></p> <p>– przedstawia sylwetki Polaków, którzy mieli istotny udział w amerykańskiej wojnie o niepodległość;</p> <p>– charakteryzuje położenie mieszkańców kolonii angielskich w Ameryce Północnej i ich relacje z brytyjską metropolią po wojnie siedmioletniej.</p>	<p>kolonii niepodległości i doprowadziły do wojny z Brytyjczykami;</p> <p>– wyjaśnia, do jakich idei odwoływali się twórcy niepodległości Stanów Zjednoczonych Ameryki;</p> <p>– wskazuje na mapie tereny w Ameryce Północnej, które w wyniku XVIII-wiecznych wojen stały się własnością brytyjską;</p> <p>– na podstawie źródła statystycznego wskazuje i ocenia zmiany, które dokonały się w strukturze zaludnienia kolonii angielskich oraz określa ich źródła;</p> <p>– analizuje i ocenia ustrój Stanów Zjednoczonych określony przez konstytucję.</p>	<p>nika, źródeł kartograficznych, źródeł ikonograficznych, źródła statystycznego i tekstu źródłowego</p> <p>– elementy wykładu</p> <p>– burza mózgów</p> <p>– mapa mentalna</p> <p>– dyskusja</p>	<p>s. 45–52</p> <p>– mapy: <i>Posiadłości państw europejskich w Ameryce Północnej w połowie XVIII w. (przed wojną siedmioletnią) i w 1774 r. (przed wybuchem wojny o niepodległość kolonii brytyjskich w Ameryce)</i>, podręcznik, s. 44</p> <p>– źródło statystyczne: <i>Ludność kolonii angielskich w Ameryce Północnej w 1700 r. i USA w 1790 r.</i>, podręcznik, s. 45</p> <p>– tekst źródłowy: <i>Fragment Deklaracji niepodległości Stanów Zjednoczonych Ameryki z 4 lipca 1776 r.</i>, podręcznik, s. 48–49</p> <p>– mapa: <i>Kolonie brytyjskie podczas amerykańskiej wojny o niepodle-</i></p>	
--	--	--	--	---	---	---	---	--

							głośń, podręcznik, s. 50	
5. Rewolucja francuska w XVIII wieku	2	XXV.3, XXV.4	Uporządkowanie wiedzy na temat genezy rewolucji we Francji, reform ustrojowych oraz przemian społeczno-gospodarczych, które były efektem wydarzeń rewolucyjnych.	– wyjaśnia pojęcia: <i>duchowieństwo (stan pierwszy), szlachta i arystokracja (stan drugi), chłopci, pracownicy najemni, burżuazja i ludzie wolnych zawodów (stan trzeci), Stany Generalne, Zgromadzenie Narodowe, Bastylia, Gwardia Narodowa, Deklaracja praw człowieka i obywatela, monarchia konstytucyjna, cenzus, republika, żyrondyści, dyktatura (jakobinów), Dyrektoriat, deputowani stanu trzeciego, zeszyty skarg, Zgromadzenie Konstytucyjne (Konstytuanta), Zgromadzenie Prawodawcze (Legislatywa), wybory pośrednie, powszechne prawo wyborcze, Konwent Narodowy, gilotyna, powstanie w Wandei, Komitet Ocalenia Publicznego, Trybunał Rewolucyjny;</i> – wyjaśnia, co doprowadziło do wybuchu rewolucji we Francji	– na podstawie schematu organizacji władzy we Francji według konstytucji z 1791 r. porównuje francuski model ustrojowy z 1791 r. z amerykańskim, opartym o konstytucję USA z 1787 r.; – na podstawie tekstu źródłowego – <i>Deklaracji praw człowieka i obywatela</i> z sierpnia 1789 r. – wyjaśnia, jakie wartości były najważniejsze dla twórców <i>Deklaracji</i> oraz jak rozumieeli oni prawa i wolności przynależne obywatelom państwa; – ocenia, jak wydarzenia rewolucyjne oddziaływały na życie różnych warstw społecznych; – ocenia znaczenie i konsekwencje rewolucji francuskiej; – analizuje, w jaki sposób zmieniła się Francja w okresie re-	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, schematu, źródeł ikonograficznych i tekstów źródłowych – elementy wykładu – burza mózgów – wywiad – dyskusja punktowana	– podręcznik, s. 54–66 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 55–63 – tekst źródłowy: cytata Emmanuela Sieyès, podręcznik, s. 56 – tekst źródłowy: <i>Fragmenty francuskiej Deklaracji praw człowieka i obywatela z sierpnia 1789 r.</i> , podręcznik, s. 58 – schemat: <i>Schemat organizacji władzy we Francji według konstytucji z 1791 r.</i> , podręcznik, s. 59 – tekst źródłowy: cytata Georgesa Dantona, podręcznik, s. 65	

				w 1789 r.; – podaje najważniejsze idee polityczne i społeczne oraz koncepcje ustrojowe realizowane podczas rewolucji francuskiej.	wolucji.			
6. Europa i świat w XVIII w. Epoka oświecenia – lekcja powtórzeniowa	1	jw.	jw.	jw.	jw.		– podręcznik, s. 8–66 – podsumowanie przed sprawdzianem, podręcznik, s. 67–68	
7. Europa i świat w XVIII w. Epoka oświecenia – lekcja sprawdzająca	1	jw.	jw.	jw.	jw.	– samodzielna praca z testem		
VI. Rzeczpospolita Obojga Narodów w XVIII wieku								
1. Czasy saskie	2	XXVI.1, XXVI.2	Zapoznanie z burzliwym okresem panowania władców z dynastii saskiej, konsekwencjami wojny północnej, domowej, sejmu niemiego oraz próbami reform ustroju Rzeczypospoli-	– wyjaśnia pojęcia: <i>czasy saskie, III wojna północna, traktat warszawski, sejm niemy, traktat w Nystad, stronnictwo dworskie, Familia, traktat trzech czarnych orłów, sejm pacyfikacyjny, Collegium Nobilium, Biblioteka Załuskich, konfederacja sandomierska, konfederacja generalna w War-</i>	– wyjaśnia, jakie znaczenie dla Rzeczypospolitej miały traktat warszawski i sejm niemy oraz omawia postanowienia tego sejmu; – charakteryzuje cele polityki zagranicznej Augusta II i Augusta III; – analizuje tekst źródłowy – <i>Dyplomata</i>	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł ikonograficznych i tekstu źródłowego – elementy wykładu – burza mózgów – analiza	– podręcznik, s. 70–81 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 70–80 – tekst źródłowy: <i>Dyplomata rosyjski Andriej Ostermann do cara Piotra I o możliwości ingerencji w Rzeczpospolitą,</i>	

			tej.	<p><i>szawie, konfederacja tarnogrodzka, układ wiedeński, stronnictwo republikańskie (antysaskie), odwrócenie przymierzy, wojna siedmioletnia;</i></p> <p>– wyjaśnia, jakie konsekwencje dla Augusta II i Rzeczypospolitej miał udział w III wojnie północnej;</p> <p>– przedstawia okoliczności, w jakich elektorzy Saksonii: Fryderyk August (w 1697 r.) i Fryderyk August II (w 1733 r.) zostali władcami Rzeczypospolitej;</p> <p>– charakteryzuje cele polityki zagranicznej Augusta II i Augusta III.</p>	<p><i>rosyjski Andriej Ostermann do cara Piotra I o możliwości ingerencji w Rzeczypospolitej, 1719 r.</i></p> <p>i uzasadnia, za pomocą jakich metod Rosja mogła sterować polityką wewnętrzną Rzeczypospolitej;</p> <p>– analizuje próby reform ustroju Rzeczypospolitej w XVIII w.;</p> <p>– argumentuje przejawy osłabienia suwerenności Rzeczypospolitej w czasach saskich i metody wpływania na jej losy przez mocarstwa europejskie.</p>	<p>SWOT</p> <p>– dyskusja</p>	<p><i>1719 r.</i>, podręcznik, s. 74</p>	
2. Rzeczpospolita w początkowym okresie panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego	2	XXVI.2, XXVI.3, XXVI.4	Zrozumienie elekcji ostatniego władcy Rzeczypospolitej, przeprowadzonych reform oraz przyczyn i konsekwencji konfederacji barskiej i I rozbioru.	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>konfederacja generalna, sejm konwokacyjny, mennica, Szkoła Rycerska, dysydenci, prawa kardynalne, konfederacja barska, traktat rozbiorowy, sejm rozbiorowy, Rada Nieustająca, Komisja Edukacji Narodowej (KEN), Ko-</i></p>	<p>– charakteryzuje reformy przeprowadzone w latach 1773–1776;</p> <p>– analizuje tekst źródłowy – Fragment instrukcji Katarzyny II do posłów rosyjskich w Warszawie, 1763 r.;</p> <p>– charakteryzuje metody, jakimi Katarzyna II zamierzała kontro-</p>	<p>– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł ikonograficznych, źródeł kartograficznego i tekstów źródłowych</p> <p>– elementy</p>	<p>– podręcznik, s. 82–92</p> <p>– źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 84–91</p> <p>– tekst źródłowy: <i>Fragment instrukcji Katarzyny II do posłów rosyjskich w Warszawie, 1763 r.</i>,</p>	

				<p><i>misja Skarbowa, Komisja Wojskowa, lustracja królewszczyzn, konfederacje dysydenckie, koliszczyzna, rządy królewsko-ambadorskie;</i></p> <p>– omawia przyczyny i konsekwencje konfederacji barskiej;</p> <p>– wymienia terytoria, które utraciła Rzeczpospolita w wyniku I rozbioru;</p> <p>– wyjaśnia, jakie czynniki zadecydowały o zwycięstwie Familii i Stanisława Poniatowskiego na sejmie elekcyjnym;</p> <p>– przedstawia reformy, które zostały przeprowadzone na sejmie konwokacyjnym i w pierwszych latach panowania Stanisława Augusta.</p>	<p>lować Rzeczpospolitą;</p> <p>– analizuje tekst źródłowy – fragment Pamiętników Stanisława Poniatowskiego z 1756 r. – i ocenia, czy w świetle przytoczonego własnego opisu Stanisław August Poniatowski miał cechy, które kwalifikowały go do bycia monarchą;</p> <p>– analizuje, czy w ówczesnej sytuacji możliwe było zwycięstwo innego kandydata niż Stanisław Poniatowski;</p> <p>– uzasadnia, które z reform przeprowadzonych w latach 1773–1776 miały największe znaczenie dla sytuacji wewnętrznej w Polsce;</p> <p>– ocenia, które z państw zaborczych zyskało w wyniku I rozbioru Polski obszary najwartościowsze ekonomicznie.</p>	<p>wykładu</p> <p>– burza mózgów</p> <p>– ranking diamentowy</p>	<p>podręcznik, s. 82</p> <p>– tekst źródłowy: <i>Fragment „Pamiętników” Stanisława Poniatowskiego z 1756 r.</i>, podręcznik, s. 84</p> <p>– mapa: <i>Pierwszy rozbiór Rzeczypospolitej w 1772 r.</i>, podręcznik, s. 89</p>	
3. Oświecenie w Rzeczypospolitej epoki stani-	1	XXVIII.1, XXVIII.2, XXVIII.3	Uporządkowanie wiedzy na temat Oświe-	– wyjaśnia pojęcia: <i>mecenat kulturalny i naukowy, obiady</i>	– wyjaśnia, jaką rolę odgrywały wydawane z inicjatywy króla	– praca pod kierunkiem z wykorzystania	– podręcznik, s. 93–103	– źródła ikonogra-

sławowskiej			<p>cenia w Rzeczpospolitej epoki stanisławowskiej: najważniejszych instytucji, KEN, działalność króla jako mecenas nauki i sztuki, literatury i twórczości artystycznej.</p>	<p><i>czwartkowe, Zamek Królewski, pałacyk w Łazienkach, reforma szkół pijarskich, szkoły wydzielone, szkoły podwydziałowe, szkoły parafialne, Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych, czasopismo „Monitor”, Teatr Narodowy, styl stanisławowski, styl klasycystyczny, medal Merentibus, medal Sapere aude: „temu, który odważył się być mądrym”, Szkoła Główna Koronna, Szkoła Główna Litewska, Elementarz dla szkół parafialnych narodowych, czasopismo „Zabawy Przyjemne i Pożyteczne”, sentymentalizm;</i></p> <p>– wymienia najwybitniejszych artystów czasów stanisławowskich oraz ich osiągnięcia w dziedzinie sztuki;</p> <p>– przedstawia najważniejsze osiągnięcia Komisji Edukacji Narodowej.</p>	<p>czasopisma kulturalno-polityczne;</p> <p>– charakteryzuje treści zamieszczone w wydawanych z inicjatywy króla czasopismach kulturalno-politycznych;</p> <p>– charakteryzuje literaturę i teatr okresu Oświecenia;</p> <p>– omawia i ocenia treści zawarte w twórczości najwybitniejszych polskich pisarzy tego czasu;</p> <p>– uzasadnia, jaki wpływ na rozwój kultury i myśli oświeceniowej miał król Stanisław August Poniatowski;</p> <p>– uzasadnia słuszność twierdzenia, że KEN był pierwszym ministerstwem oświaty i nauki;</p> <p>– analizuje, na czym polegał styl stanisławowski.</p>	<p>niem podręcznika, źródeł ikonograficznych i tekstu źródłowego</p> <p>– elementy wykładu</p> <p>– burza mózgów</p> <p>– projekt</p> <p>– drzewko owocowe: <i>Dziedzictwo kulturowe polskiego oświecenia jako część europejskiego dorobku tej epoki</i></p>	<p>ficzne, podręcznik, s. 94–102</p> <p>– tekst źródłowy: cytaty Hugona Kołłątaja, podręcznik, s. 95</p>	
4. Sejm Wielki i Konstytucja	1	XXVI.5	<p>Uświadomienie działań refor-</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>Sejm Wielki, Sejm Czte-</i></p>	<p>– wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja mię-</p>	<p>– praca pod kierunkiem</p>	<p>– podręcznik, s. 104–115</p>	

3 maja			<p>matorskich i znaczenia Sejmu Wielkiego i Konstytucji 3 maja dla Rzeczypospolitej.</p>	<p><i>roletni, stronnictwo hetmańskie, stronnictwo królewskie, stronnictwo patriotyczne, reforma podatkowa, czarna procesja, Konstytucja 3 maja, Straż Praw, Zaręczenie wzajemne Objoga Narodów, Kuźnica Kollątajowska, ustawa o sejmikach, ustawa o miastach królewskich, Ustawa Rządowa z dnia 3 maja 1791 r.;</i> – wymienia najważniejsze postanowienia sejm reformujące państwo, podjęte przed uchwaleniem Konstytucji; – omawia najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja; – określa ustrój, który ustanawiała w Polsce Konstytucja 3 maja; – charakteryzuje stronnictwa polityczne, które ukształtowały się podczas Sejmu Wielkiego; – omawia podział najwyższych władz Rzeczypospolitej po uchwaleniu Konstytucji 3 maja i późniejszych</p>	<p>dzynarodowa wpływała na przebieg obrad Sejmu Wielkiego i uchwalenie Konstytucji 3 maja; – wyjaśnia, kiedy i dlaczego stało się możliwe uchwalenie Konstytucji 3 maja; – analizuje schemat: Ustrój Rzeczypospolitej po uchwaleniu Konstytucji 3 maja i ustaw okołokonstytucyjnych; – uzasadnia, w jaki sposób rozwiązania konstytucyjne przyjęte w Rzeczypospolitej godziły oświeceniową ideę suwerenności ludu (narodu) z potrzebą wzmocnienia państwa; – analizuje, jaką rolę odegrało porozumienie pomiędzy królem a stronnictwem patriotycznym; – ocenia znaczenie Konstytucji 3 maja dla społeczeństwa Rzeczypospolitej oraz polskiej tradycji narodowej;</p>	<p>z wykorzystaniem podręcznika, schematu i źródeł ikonograficznych – elementy wykładu – burza mózgów – drzewo decyzyjne – wywiad</p>	<p>– źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 104–111, 114–115 – schemat: <i>Ustrój Rzeczypospolitej po uchwaleniu Konstytucji 3 maja i ustaw okołokonstytucyjnych</i>, podręcznik, s. 112</p>	
--------	--	--	--	---	---	---	--	--

				ustaw okołokonstytucyjnych.	– na podstawie danych ze schematu analizuje, w jaki sposób ukształtowane zostały relacje pomiędzy władzą wykonawczą a ustawodawczą.			
5. Upadek Rzeczypospolitej Obojga Narodów	2	XXVI.2, XXVII.1, XXVII.2, XXVII.3, XXVII.4, XXVII.5	Analiza przyczyn zewnętrznych i wewnętrznych upadku Rzeczypospolitej Obojga Narodów: konfederacji targowickiej oraz II i III rozbioru.	– wyjaśnia pojęcia: <i>konfederacja targowicka, wojna w obronie Konstytucji 3 maja, insurekcja kościuszkowska, akt powstania, kosynierzy, uniwersał połaniecki, powstanie w Wielkopolsce, Order Wojenny Virtuti Militari, konwencja rozbiorowa, Komitet Emigracyjny, Najwyższy Naczelnik Siły Zbrojnej Narodowej, polscy jakobini, rzeź Pragi</i> ; – wymienia przywódców konfederacji targowickiej; – opisuje główne postanowienia uniwersału połanieckiego z 1794 r.; – wymienia obszary i miasta, które znalazły się pod panowaniem poszczególnych państw zaborczych w wyniku wszystkich trzech roz-	– wyjaśnia, dlaczego doszło do zawiązania konfederacji targowickiej; – analizuje tekst źródłowy – uniwersał połaniecki Tadeusza Kościuszki z 7 maja 1794 r. – i wyjaśnia, jaki był cel jego wydania; – ocenia szanse insurekcji kościuszkowskiej na zwycięstwo i odbudowę suwerennej Rzeczypospolitej; – analizuje, dlaczego wojna w obronie Konstytucji 3 maja zakończyła się po dwóch miesiącach; – ocenia postawę króla podczas wojny w obronie Konstytucji 3 maja i zastanawia się, czy dalsza walka miała sens; – omawia i uzasadnia	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł kartograficznych, źródeł ikonograficznych i tekstu źródłowego – elementy wykładu – burza mózgow – debata szkolna: <i>Rozstrzygnij, jakie przyczyny miały decydujący wpływ na upadek Rzeczypospolitej w końcu XVIII w.</i>	– podręcznik, s. 116–126 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 116–123 – tekst źródłowy: <i>Uniwersał połaniecki Tadeusza Kościuszki z 7.05.1794 r.</i> , podręcznik, s. 121 – mapa: <i>Drugi rozbiór Rzeczypospolitej w 1793 r.</i> , podręcznik, s. 118 – mapa: <i>Trzeci rozbiór Rzeczypospolitej w 1795 r.</i> , podręcznik, s. 124	

				biorów.	przyczyny upadku Rzeczypospolitej Obojga Narodów; – wyjaśnia znaczenie upadku Rzeczypospolitej dla sytuacji politycznej w Europie.			
6. Rzeczpospolita Obojga Narodów w XVIII wieku – lekcja powtórzeniowa	1	jw.	jw.	jw.	jw.		– podręcznik, s. 70–126 – podsumowanie przed sprawdzianem, podręcznik, s. 127–128	
7. Rzeczpospolita Obojga Narodów w XVIII wieku – lekcja sprawdzająca	1	jw.	jw.	jw.	jw.	– samodzielna praca z testem		
VII. Europa i ziemie polskie w dobie Napoleona								
1. Początki Francji napoleońskiej	1	XXIX.1, XXIX.2	Zrozumienie, w jaki sposób Napoleon Bonaparte sięgnął po władzę we Francji, czym były konsula i przekształcona przez Napoleona w cesarstwo republika francuska oraz jakie wojny toczyła Francja na przełomie	– wyjaśnia pojęcia: <i>zamach stanu, konsulat, pierwszy konsul, amnestia, cenzura prasy, Bank Francji, konkordat, Kodeks cywilny Francuzów (Kodeks Napoleona), cesarstwo, bitwa trzech cesarzy, Związek Reński, siostrzana republika, Republika Batawska, Republika Lombardzka, Republika Liguryjska, Republika Cisalpińska,</i>	– charakteryzuje system rządów we Francji określany mianem konsulatu; – wyjaśnia, jak przedstawiała się sytuacja międzynarodowa Francji po ustaniu walk z przeciwnikami na przełomie 1805 i 1806 r.; – analizuje osiągnięcia Napoleona Bonaparte w polityce wewnętrznej w okresie konsula-	– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika i źródeł ikonograficznych – elementy wykładu – burza mózgów – drzewo decyzyjne	– podręcznik, s. 130–137 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 130–136	

			XVIII i XIX w. i jakie były ich konsekwencje.	<p><i>Republika Rzymska, Republika Helwecka, bonapartyzm, laicyzacja państwa i prawa;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie okoliczności umożliwiły Napoleonowi Bonaparte objęcie władzy w 1799 r. jako pierwszemu konsulowi; – wymienia powstałe w Europie tzw. siostrzane republiki; – omawia działalność Napoleona Bonaparte do 1805 r. 	<p>tu;</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje ewolucję ustroju we Francji w latach 1799–1805; – analizuje, jakie były źródła sukcesu i popularności Napoleona Bonaparte; – uzasadnia, że postanowienia pokoju w Preszburgu z 1805 r. oznaczały początek napoleońskiej dominacji w Europie. 			
2. Polacy w kraju i na emigracji. Legiony Polskie	1	XXIX.3	<p>Poznanie sytuacji społeczeństwa Rzeczypospolitej po utracie niepodległości, różnych inicjatyw niepodległościowych na przełomie XVIII i XIX w. oraz dziejów Legionów Polskich we Włoszech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Liceum Krzemienieckie, Centralizacja Lwowska, Deputacja, Galicja, Agencja, Legiony Polskie, Legia Naddunajska, Mazurek Dąbrowskiego, hymn narodowy, Towarzystwo Republikanów Polskich, orientacja prorosyjska;</i> – przedstawia dzieje Legionów Polskich we Włoszech od 1797 r. i wyjaśnia, jakie były przyczyny zaangażowania się wielu Pola- 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postawy, jakie wystąpiły w społeczeństwie polskim po utracie niepodległości oraz dyblematy związane z kwestią dalszego istnienia narodu; – omawia wysłanie w 1801 r. kilku tysięcy polskich legionistów na San Domingo i dokonuje oceny tego faktu; – analizuje tekst źródłowy – fragmenty umowy zawartej przez J.H. Dąbrowskiego z Republiką Lom- 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródła kartograficznego, źródeł ikonograficznych i tekstów źródłowych – elementy wykładu – burza mózgów – analiza SWOT – dyskusja punktowana 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, s. 138–148 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 138–147 – tekst źródłowy: <i>Fragmenty umowy zawartej przez Jana Henryka Dąbrowskiego z Republiką Lombardzką w sprawie utworzenia Legionów Polskich, 9.01.1797 r.</i>, podręcznik, s. 141 – tekst źródłowy: <i>Fragmenty ode-</i> 	

				<p>ków w walkę po stronie Napoleona;</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje koncepcje Tadeusza Kościuszki i księcia Adama Jerzego Czartoryskiego dotyczące sposobów na odbudowę Rzeczypospolitej; – omawia relacje pomiędzy Legionami Polskimi a Republiką Lombardzką, które ustalała zawarta umowa. 	<p>bardzką w sprawie utworzenia Legionów Polskich z 9.01.1797 r.;</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie Legionów Polskich i przedstawia ich miejsce w polskiej tradycji narodowej; – analizuje tekst źródłowy – fragmenty odezwy gen. J.H. Dąbrowskiego wzywającej do wstępowania do Legionów Polskich z 20.01.1797 r.; – wyjaśnia, jakie nadzieje wyrażał w cytowanej odezwie J.H. Dąbrowski i jaki miał stosunek do Francji i Napoleona Bonaparte. 		<p>zwy gen. Jana Henryka Dąbrowskiego wzywającej do wstępowania do Legionów Polskich, Mediolan, 20.01.1797 r., podręcznik, s. 142</p> <ul style="list-style-type: none"> – mapa: <i>Formowanie się i działania Legionów Polskich we Włoszech w latach 1797–1799</i>, podręcznik, s. 143 	
3. Europa w okresie hegemonii Napoleona. Księstwo Warszawskie	2	XXIX.1, XXIX.3, XXIX.4	<p>Uświadomienie polityki Napoleona w epoce cesarstwa, sposobu utrwalenia hegemonii w Europie przez Francję oraz okoliczności powstania, ustroju i funkcjonowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>blokada kontynentalna, Księstwo Warszawskie, Wolne Miasto Gdańsk, Konstytucja Księstwa Warszawskiego, dekret grudniowy, Legia Nadwiślańska, Legia Północna, Komisja Rządząca, Izba Edukacyjna</i>; – wyjaśnia, jakie zna- 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje politykę wewnętrzną Napoleona w okresie cesarstwa; – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do utworzenia Księstwa Warszawskiego; – charakteryzuje okoliczności zawarcia i postanowienia traktatu w Tylży z 1807 r.; 	<ul style="list-style-type: none"> – praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródeł kartograficznych i źródeł ikonograficznych – elementy wykładu – burza 	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik, s. 149–158 – źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 149–157 – mapa: <i>Księstwo Warszawskie w latach 1807–1809</i>, podręcznik, s. 154 – mapa: <i>Księstwo Warszawskie po</i> 	

			Księstwa Warszawskiego.	<p>czenie miało powstanie antyfrancuskie w Hiszpanii;</p> <p>– omawia ustrój i sposób funkcjonowania Księstwa Warszawskiego;</p> <p>– omawia sukcesy i porażki napoleońskiej Francji na arenie międzynarodowej;</p> <p>– przedstawia zmiany terytorialne tego państwa w latach 1807–1813.</p>	– analizuje, jaki był udział Polaków w procesie utworzenia Księstwa Warszawskiego, a w jakim stopniu zdecydowały o tym sytuacja międzynarodowa i decyzje Napoleona.	<p>mózgów</p> <p>– drzewko owocowe</p> <p>– dyskusja</p>	1809 r., podręcznik, s. 157	
4. Wojna z Rosją i upadek Napoleona	1	XXIX.1, XXIX.3, XXIX.4, XXIX.5	Uporządkowanie wiedzy na temat wyprawy Wielkiej Armii Napoleona na Moskwę, udziału Polaków w końcowym etapie wojen napoleońskich oraz okoliczności utraty tronu we Francji przez Napoleona.	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>Wielka Armia, odwrót Napoleona, bitwa narodów, detronizacja Napoleona, sto dni Napoleona, legenda Napoleona, druga wojna polska, likwidacja Księstwa Warszawskiego, Rada Najwyższa Tymczasowa</i>;</p> <p>– omawia przebieg wojny Napoleona z Rosją w 1812 r.;</p> <p>– przedstawia, jaki był udział Polaków w wydarzeniach kończących epokę napoleońską.</p>	<p>– na podstawie mapy: <i>Francja i Europa w przededniu wojny Napoleona z Rosją w 1812 roku</i> wyszukuje państwa, które znajdowały się w sojuszu z napoleońską Francją w 1812 r.;</p> <p>– ocenia znaczenie epoki napoleońskiej i postaci cesarza Napoleona w dziejach Francji i Europy oraz w historii Polski;</p> <p>– analizuje tekst źródłowy: fragmenty z pamiętników Philippe'a-Paula de Ségura opisujące od-</p>	<p>– praca pod kierunkiem z wykorzystaniem podręcznika, źródła kartograficznego, źródeł ikonograficznych i tekstu źródłowego</p> <p>– elementy wykładu</p> <p>– burza mózgów</p> <p>– debata szkolna: <i>Czar-na czy biała legenda o Napoleonie?</i></p>	<p>– podręcznik, s. 159–166</p> <p>– źródła ikonograficzne, podręcznik, s. 160–166</p> <p>– mapa: <i>Francja i Europa w przededniu wojny Napoleona z Rosją w 1812 r.</i>, podręcznik, s. 159</p> <p>– tekst źródłowy: <i>Fragmenty z pamiętników Philippe'a-Paula de Ségura opisujące odwrót armii Napoleona spod Moskwy</i>, podręcznik, s. 162</p>	

					<p>wrót armii Napoleona spod Moskwy i wyjaśnienia, jakie były przyczyny zagłady armii Napoleona w Rosji;</p> <p>– analizuje, jakie były konsekwencje nieudanej wyprawy Napoleona na Moskwę;</p> <p>– ocenia sposób, w jaki cesarz próbował ocalić swoje imperium, oraz argumentuje, czy działania te mogły przynieść pozytywny skutek.</p>			
5. Europa i ziemie polskie w dobie Napoleona – lekcja powtórzeniowa	1	jw.	jw.	jw.	jw.		<p>– podręcznik, s. 130–166</p> <p>– podsumowanie przed sprawdzianem, podręcznik, s. 167–168</p>	
6. Europa i ziemie polskie w dobie Napoleona – lekcja sprawdzająca	1	jw.	jw.	jw.	jw.	– samodzielna praca z testem		